# מהדורה למורה – מפתח תשובות

**מטרות הדף:**

- לזהות שורש במילים
- לחבר מילים למשפחת מילים משותפת
- להבדיל בין שורש לאותיות תוספת

גרסה רגילה – כל הפריטים.

## חלק א' – בחירה - מה השורש?

1. א – כת"ב
2. א – תלמיד
3. ב – מילים עם אותו שורש
4. ג – שומר
5. א – ספ"ר

## חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – כך בנויה מערכת השורשים בעברית
2. לא נכון – המשמעות דומה אבל הצליל משתנה לפי המשקל
3. נכון – האותיות ל,מ,ד חוזרות גם במילים לומד ולימוד
4. נכון – לשתיהן אותו שורש שמ"ר
5. לא נכון – גם בשמות עצם ושמות תואר יש שורש
6. לא נכון – ברוב המקרים השורש מורכב משלוש אותיות

## חלק ג' – השלמת מילה חסרה

1. כת"ב
2. קר"א
3. פועל
4. סג"ר
5. משפחת מילים

## חלק ד' – התאמה - מילה לשורש

1 – ה (כת"ב)
2 – ג (למ"ד)
3 – ב (שמ"ר)
4 – א (גד"ל)
5 – ד (קר"א)

## חלק ה' – סדר נכון - איך מוצאים שורש

1. קוראים את המילה בקול
2. מורידים אותיות תוספת כמו מ, ת, י
3. נשארים עם שלוש אותיות
4. בודקים שהאותיות מופיעות גם במילים אחרות מאותה משפחה

## חלק ו' – כתיבה ויצירה

1. שלוש מילים נכונות מאותו שורש ומשפט הגיוני המשתמש באחת מהן

## כרטיס יציאה – מה לחפש

- שורש = שלוש אותיות חוזרות שנותנות משמעות משותפת
- כל תשובה עם שתי מילים מאותו שורש תקינה
- אות תוספת מצטרפת לשורש אך אינה חלק ממנו

**טיפים להפעלה:**

- אפשר לפתוח בכתיבת שורש על הלוח ולבקש מהתלמידים להשלים מילים ממנו
- מומלץ לעבוד בזוגות על חלק ההתאמה והסידור
- לתלמידים מתקשים אפשר לדלג על הפריטים המסומנים כקשים יותר

# דף תרגול: משפחות מילים ושורשים

דף התלמיד/ה רגיל

**שם:** _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בעברית יש מילים שבנויות מאותו שורש, ולכן יש להן קשר במשמעות. בדף הזה נתרגל זיהוי שורשים ובניית משפחות מילים.

## 1 חלק א' – בחירה - מה השורש?

הקיפו את התשובה הנכונה.

**1.** מה השורש של המילה "כותב"?

א) כת"ב ב) קר"א ג) למ"ד ד) סג"ר

**2.** איזו מילה שייכת למשפחת המילים של השורש למ"ד?

א) תלמיד ב) שומר ג) כותב ד) רוקד

**3.** מה נקרא "משפחת מילים"?

א) מילים שמתחילות באותה אות ב) מילים עם אותו שורש ג) מילים עם אותו מספר אותיות

ד) מילים באותו צבע

**4.** איזו מהמילים הבאות היא פועל מהשורש שמ"ר?

א) שמירה ב) משמר ג) שומר ד) שמור

**5.** באיזה שורש שייכות המילים "ספר", "סיפור" ו"מספר"?

א) ספ"ר ב) שמ"ר ג) קר"א ד) כת"ב

## 2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

| # | משפט | ✔ נכון | ✘ לא נכון |
|---|---|---|---|
| 1 | ברוב המילים בעברית יש שורש בן שלוש אותיות | ☐ | ☐ |
| 2 | מילים מאותה משפחה תמיד נשמעות אותו הדבר | ☐ | ☐ |
| 3 | השורש של המילה "תלמיד" הוא למ"ד | ☐ | ☐ |
| 4 | "שומר" ו"משמר" שייכים לאותה משפחת מילים | ☐ | ☐ |
| 5 | אפשר למצוא שורש רק בפעלים, לא בשמות עצם | ☐ | ☐ |
| 6 | השורש תמיד מורכב מארבע אותיות | ☐ | ☐ |

## 3 חלק ג' – השלמת מילה חסרה

השלימו את המילה החסרה.

**1.** המילה "מכתב" שייכת למשפחת השורש _____

**2.** המילה "קריאה" שייכת למשפחת השורש _____

**3.** מילה שמתארת פעולה נקראת _____

**4.** "סגור", "סוגר" ו"מסגר" שייכות למשפחת השורש _____

**5.** מילים הבנויות מאותו שורש נקראות _____

## 4 חלק ד' – התאמה - מילה לשורש

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

| | | |
|---|---|---|
| **1.** כותב | ___ | **א.** גד"ל |
| **2.** תלמיד | ___ | **ב.** שמ"ר |
| **3.** שומר | ___ | **ג.** למ"ד |
| **4.** מגדל | ___ | **ד.** קר"א |
| **5.** קורא | ___ | **ה.** כת"ב |

## 5 חלק ה' – סדר נכון - איך מוצאים שורש

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

| | |
|---|---|
| ☐ | נשארים עם שלוש אותיות |
| ☐ | בודקים שהאותיות מופיעות גם במילים אחרות מאותה משפחה |
| ☐ | קוראים את המילה בקול |
| ☐ | מורידים אותיות תוספת כמו מ, ת, י |

## 6 חלק ו' – כתיבה ויצירה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

**1.** בחרו שורש אחד מהרשימה: כת"ב, למ"ד, גד"ל, קר"א. כתבו שלוש מילים מאותה משפחה, וכתבו משפט אחד עם אחת המילים

## 🎟️ כרטיס יציאה

מהו שורש?

כתבו שתי מילים מאותה משפחה

מה ההבדל בין שורש לאות תוספת?

איך הרגשתי בשיעור? ☹️ 😐 🙂 😀